

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ІНІ соціології та медіакомунікацій
Кафедра соціології

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ, ЛАБОРАТОРНИХ, ПРАКТИЧНИХ,
САМОСТІЙНИХ РОБІТ ТОЩО
з курсу
«СОЦІОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ»

Розробник:
доктор соціологічних наук,
доцент, професор ЗВО
Олександр ГОЛІКОВ

Харків - 2025

ЗМІСТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	3
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	5
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ	8
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	9

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Основними методами навчальної діяльності на семінарах є критичне читання (індивідуальне поза аудиторією та групове в аудиторії), полемічне обговорення, критичне осмислення.

Семінарські заняття включають виконання практичних завдань, дискусію з обов'язкової літератури та доповіді.

Доповідь на семінарі – це усний виступ за темою, яка поглиблює чи розширює перелік питань, розглянутих на лекції. Теми доповідей представлені в завданнях по кожній з тем курсу. Джерела підбирають самостійно та за допомогою консультації з викладачем. Доповідь має розвивати компетенції академічного виступу, тому виголошується усно, уникаючи безпосереднього читання, протягом не більш ніж 10 хвилин. Схвалюється використання допоміжних аудіо та візуальних матеріалів.

Метою семінарських занять є представлення здобувачами тих теоретичних знань, які були отримані ними під час лекцій, а також у результаті самостійного засвоєння рекомендованої літератури; поглиблення розуміння різноманітних процесів, що відбуваються в області найсучасніших теоретико-методологічних розробок за останні чверть століття, шляхом дослідження першоджерел мовою оригіналу або у перекладі, здійснення компаративного аналізу різних теорій та парадигм, а також звернення до мета теоретизування.

Для підготовки до семінару здобувачі отримують перелік питань для обговорення та відповідний список літератури.

В рамках семінарів здобувачам пропонуються різні форми роботи: групові дискусії із зазначених у переліку питань; робота в малих групах; організація «круглого столу» на обрану здобувачами тематику; презентації (або лекції-презентації), присвячені висвітленню того чи іншого теоретичного матеріалу з курсу «Соціологія ХХІ століття».

Семінарські заняття дають змогу аспірантам зробити виступ у дискусії, а також зробити презентацію з критичного аналізу.

Виступ у дискусії на семінарі – це усний виступ з одного з питань відповідного заняття. Виступ у дискусії має продемонструвати знання матеріалів лекції й рекомендованої літератури, а також власну точку зору того, хто виступає щодо дискусійного питання та аргументацію щодо неї.

Критерії оцінювання виступу в дискусії: знання матеріалу теми (поняття, концепції, приклади); демонстрація навичок критичного мислення; самостійність, аргументованість.

Презентація – це усний виступ з викладом результатів власної розвідки щодо обраного автора (авторів) або твору (творів). Самостійний аналіз передбачає

визначення передумов та обмежень положень, які запропоновані певним автором (авторами), або в певному творі (творах). Передумови та обмеження стосуються методології, тематики, соціально-історичних та соціокультурних аспектів створення та використання певних положень. Як допоміжні стратегії критичного аналізу використовуються порівняння й оцінювання.

Критерії оцінювання презентації: наявність критичного осмислення матеріалу; вірне трактування положень обраних текстів або авторів; використання стратегій порівняння та оцінювання; самостійність, оригінальність.

Поточний контроль реалізується в формі оцінки виступів в дискусії на семінарі. Критерії оцінювання - див вище.

Теми семінарських занять

1. Знання як об'єкт (Д. Блур, Барнс, Дж. Ло, Пол Джоріон, Карін Кнорр-Цетіна, Мартин Куш) та як інструмент дослідження пам'яті (Даніель Леві), капіталізму (Л. Лейдерсдорфф), академічних нерівностей (М. Ламонт), постмодерної ситуації (С.М. Лукс), влади (Е. Лакло)
2. Глобалізація у дзеркалі сучасної соціології: між вокальностями (Крішна Бхаттачаря) та мегабюрократією (Мартін Елброу), між мегасистемами (Дж. Аррігі, Дж. Стігліц, Л. Грінін, А. Коротаєв) та мікросуб'єктами (Джон Гавента, Пітер Еванс, Ш. Ейзенштадт)
3. Соціологія як дослідження різ(н)ом(анітностей) рухів: гендер та раса (Патрісія Хілл Коллінз), демократія (Донателла делла Порта), соціальна політика (Дрю Халфманн), нові революції (Джон Холлоуей), «нова теорія» (Ральф Ларкін).
4. Людська дія та її (і)раціональність: трансформації теорій практик (Де Серто, Макінтайр, Болтанськи/Тевено) та соціологізація емоцій (Франческо Альбероні, Арлі Рассел Хохшильд, Єва Іллуз).
5. Порядок, агент, техніка, відтворення: пенітенціарність (Девід Гарланд), агентність (Найджел Гілберт), рах technica (Філіпп Ховард), публічність та приватність (Р. Сеннет), материнство (Ненсі Чодороу).
6. Методологія дослідження культури в сучасній соціології. Культура та влада.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів за курсом передбачає підготовку до семінарських та практичних занять, презентацію усної доповіді на семінарському занятті, підготовку до іспиту.

Метою *самостійної роботи* здобувачів є опрацювання тих теоретичних знань, які були отримані ними під час лекційних занять, а також завдяки самостійному засвоєнню рекомендованої літератури та додаткових наукових джерел, самостійно знайдених здобувачами; більш глибокий аналіз процесів, що відбуваються в соціології ХХІ століття, що може здійснюватися як завдяки вторинному аналізу соціологічних теоретичних досліджень, так і в результаті авторського аналізу (що має об'єктивуватися у вигляді текстів статей); підготовка здобувачів до написання екзаменаційної письмової роботи.

Кожна тема навчального курсу вимагає відповідної самостійної роботи, яка включає в себе: ознайомлення з рекомендованою літературою, а також створення власного комплексу джерел з курсу «Соціологія ХХІ століття» (зокрема в межах роботи над статтею), що доповнює запропонований перелік літературних джерел; вторинний аналіз результатів соціологічних досліджень, присвячених предмету курсу; а також підготовку до екзаменаційної письмової роботи.

Під час самостійного опрацювання матеріалу здобувачі знайомляться з першоджерелами і працями дослідників, збирають матеріали для доповідей на семінарських заняттях, готуються до написання екзаменаційної письмової роботи.

Здобувачеві рекомендується:

- Законспектувати матеріали лекцій та основну літературу, рекомендовану до розгляду на семінарських заняттях.
- Підготувати тези та виступити з доповіддю за темами, які розглядаються на семінарських заняттях.
- Брати активну участь в обговоренні проблемних питань курсу під час семінарських дискусій.

Здобувачеві необхідно:

- Підготувати індивідуальні розробки на семінари з курсу «Соціологія ХХІ століття», представити їх в очній формі або в заочній (надавши їх викладачеві).
- Підготуватися до написання підсумкової (екзаменаційної) письмової роботи.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Підсумковий контроль здійснюється у *системі Moodle* в формі іспиту. Письмовий іспит передбачає 2 типу завдань: питання на пояснення та завдання з критичного аналізу.

Критерії оцінки питання на пояснення: відповідність тексту відповіді питанню; використання понять та концепцій курсу; вірне тлумачення понять та концепцій курсу; логічність та зв'язність викладу; грамотність.

Критерії оцінки завдання з критичного аналізу: оригінальність відповіді; відповідність питанню; використання понять та концепцій курсу; використання прикладів з повсякденного життя, художніх творів тощо; логічність та грамотність.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Проект «публічної соціології» Майкла Буравого та аналогічні проекти в історії соціології. «Вперед до публічної соціальної науки» та рефлексія соціологічної критичності Крейга Келхуна. Дискусія Луї Шовеля з Майклом Буравим.
2. Соціологія науки та соціологія соціології. Рендалл Коллінз: метатеоретизування та історична макросоціологія. Харрі Коллінз та його соціологія науки.
3. Соціологія знання та науки в сучасних варіаціях (Д. Блур, Барнс, Дж. Ло, Пол Джоріон, Карін Кнорр-Цетіна, Мартин Куш).
4. Даніель Леві про пам'ять в структурах знання.
5. Л. Лейдерсдорфф про капіталізацію знання.
6. Когнітивний і моральний релятивізм Стівена Майкла Лукса.
7. Соціологія академічної діяльності Мішеля Ламонта.
8. Риторична, дискурсивна та гегемонічна організація суспільства за Ернесто Лакло.
9. Історична соціологія та теорія влади Майкла Манна. Історична соціологія Джона Холла.
10. Крішна Бхаттачар та його дослідження локальних варіацій глобального світу.
11. Мартін Елброу та бюрократичні структури в глобальному світі. 12.«Глобальні громадяни» Джона Гавенти.
13. Неомарксистський аналіз глобалізації Б.Ю. Кагарлицького.
14. Ш. Ейзенштадт і порівняльні дослідження глобального світу.
15. Пітер Еванс та проблематизація справедливості, рівності та альтернативності глобалізації.
16. Варіації світ-системної теорії: Джованні Аррігі; пострадянські розробки світ-системної теорії Л. Грініна та А. Коротаєва. Нобеліати про світ-системну глобалізацію: Джозеф Стігліц та Роберт Дж. Холтон.
17. Едвін Амента та Ненсі Аммерман про релігійні рухи.
18. Кетлін Блі та гендерно-расові аспекти рухів.
19. Патрісія Хілл Коллінз: досліджуючи гендер, расу та фемінізм.
20. Проблематизація демократії та глобальності Донателлою делла Портою.
21. Роль соціальної політики в рухах (Дрю Халфманн).
22. Постфордистські розробки Джоном Холлоуеєм проблематики глобалностей, капіталізму та нових революцій.

23. «Нова теорія» соціальних рухів Ральфа Ларкіна.
24. Соціологія релігії в постсекулярному світі (Девід Бромлей, Режи Дерикебур, Жан Сегуй, Рональд Енрот, Даниель Ервье-Леже, Стефен Хант, Данні Йоргенсен, Стефен Кент, Янья Лаліч, Наталі Люка),
25. Кастельс та його мережева концепція суспільства. Влада ідентичності. «Галактика Інтернет».
26. Р. Брубейкер про раціональності та ідентичності.
27. Мережеві теорії соціальності (Ніколас Христакіс).
29. Пам'ять в структурах соціального (Пол Коннертон).
30. Пояснення соціальної поведінки Юном Ельстером.
31. Сила «слабких зв'язків» (Марк Грановеттер).
32. Я, ми та влада (Аксель Хоннет). Політики визнання Хоннета та Ч. Тейлора
33. Акторно-мережева теорія (Джон Ло, Мишель Каллон, Бруно Латур) – АНТ.
34. Трансформації теорій практик (Де Серто, Макинтайр, Болтанскі й Тевено).
35. Роль емоцій в соціальній поведінці та взаємодії (Франческо Альбероні, Арлі Рассел Хохшильд, Єва Іллуз).
36. Культуральний аналіз суспільних рухів та моральності Джеймса М. Джаспера.
37. Дослідження смаків та мереж Омара Лізардо.
38. Публічність та приватність Р. Сеннета.
39. Відтворення материнства Ненсі Чодороу.
40. Соціологія спорту Ерика Даннінга.
41. Пошуки методології раціонального вибору Дієго Гамбетти.
42. Фукоїстські розвідки пенітенціарного порядку та соціального контролю Девіда Гарланда.
43. Пошук агенту Найджелом Гілбертом.
44. Рах technica Філіппа Ховарда,
45. «Контейнерні» та «позаконтейнерні» соціології: Діпанкар Гупта та його концепція локального індійського модерну;
46. Неоальюссеріанство Марти Харнеккер в умовах Чилі;
47. Агнеш Хеллер та угорський неомарксизм;
48. Канча Ілайя та рефлексія Індії;
49. Самуель Хейльман про життя синагоги.
50. Множинність пізнавально-пояснювальних конструкцій. Масштабні історико-культурних конфігурацій (цивілізацій, глобальність, транснаціональність). Культурні локальності (регіональні, етнічні, гендерні, естетичні тощо).
51. П. Бурдьо: культурне продукування в соціологічній рефлексії.
52. Культурсоціологія Дж. Александер: пізнання смислової побудови світу.
53. Концептуальні орієнтири інтерпретації зв'язків культури та влади.
54. Легітимність як культурний феномен.
55. Комунікація і влада: конструювання повідомлення, інтерпретація, соціальний контроль.
56. Ритуали та перформативні акти.
57. Владні імплікації презентації самості.
58. Культура й влада як виміри публічної сфери, культурних інституцій, політичних доктрин, освіти та навчання.
59. Культурна гегемонія та спротив.
60. Соціальні розрізнення (клас, раса й етнічність, гендер) на перетині культури та влади. Культурні механізми влади: концепція, витоки, практика застосування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Робота на семінарах.

2 бали – послідовний, логічний, обґрунтований виклад матеріалу; вміння вільно формулювати та аргументувати висновки, застосовувати отримані знання до аналізу конкретних соціальних ситуацій.

1 бал – неповний виклад матеріалу; вміння систематизувати й узагальнювати інформацію, але неспроможність її аналізувати й формулювати аргументовані висновки.

0 балів – спрощений і неповний виклад матеріалу з допущенням помилок; невміння систематизувати й узагальнювати інформацію.

Екзаменаційна робота. Виконання завдань екзаменаційної роботи оцінюється за 40-бальною шкалою, виходячи з таких критеріїв:

35-40 балів – знання програмного матеріалу мають системний характер; повний, правильний, послідовний, логічний виклад матеріалу з відсутністю помилок; здатність до систематизації, узагальнення та аналізу інформації, до вільного формулювання аргументованих висновків; вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

31-34 бали – знання й розуміння програмного матеріалу в повному обсязі; повний, послідовний, логічний, аргументований виклад матеріалу; здатність до систематизації, узагальнення та аналізу інформації, до вільного формулювання аргументованих висновків; допущені незначні помилки не впливають в цілому на загальне вирішення завдань.

21-30 балів – знання й розуміння тільки основного програмного матеріалу; спрощений і неповний виклад матеріалу, коли завдання в основному виконані, але здобувач не володіє матеріалом глибоко, його знання мають розрізнений характер; здатність до систематизації й узагальнення інформації, але неспроможність її аналізувати та формулювати аргументовані висновки; допущені окремі помилки, що вплинули на загальне вирішення завдань.

11-20 балів – знання й розуміння основного програмного матеріалу мають поверховий характер; спрощений і непослідовний виклад матеріалу; здатність до систематизації й узагальнення інформації, але неспроможність самостійно робити висновки; допущені суттєві помилки, що вплинули на загальне вирішення завдань.

0-9 балів – знання й розуміння основного програмного матеріалу мають неповний характер; спрощений і неповний виклад матеріалу з допущенням суттєвих помилок; нездатність до систематизації й узагальнення інформації; допущені суттєві помилки, що значною мірою вплинули на загальне вирішення завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники, навчальні посібники

1. Загальна соціологія. Хрестоматія / за ред. В. Г. Городяненка. Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2006. 516 с.
2. Култаєва М. Д. Соціологія глобалізації : навчальний посібник / М. Д. Култаєва, І. Ф. Прокопенко, І. О. Радіонова, Г. В. Троцю. Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2007.
3. Култаєва М. Д., Навроцький О. І., Шеремет І. І. Європейська теоретична соціологія ХХ–ХХІ століть : навч. посіб. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 328 с.
4. Соціологічна теорія: традиції та сучасність: навч. посіб. / за ред. А. Ручки. Київ: Інститут соціології НАН України, 2007. 363 с.
5. Соціологічна енциклопедія / укл. В. Г. Городяненко. Київ : Академвидав, 2008. 456 с.
6. Соціологія : навч. посібник / за ред. С. О. Макєєва. Київ : Знання, 2008. 566 с.
7. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник / за ред. В. М. Пічі. Київ : Каравелла; Львів : Новий Світ-2000, 2002. 480 с.
7. Черниш Н. Й. Соціологія : підручник за рейтингово-модульною системою навчання. Київ : Знання, 2009. 468 с.
8. Anthony Giddens, Philip W. Sutton. Essential Concepts in Sociology. 2014.
9. Harry M. Johnson. A Short History of Sociology [Reprint ed.]. Routledge. Polity Press. 1998. 446 p.
10. George Ritzer. Encyclopedia of social theory [Vol 1, 1 ed.]. Sage Publications. 548 p. 2005.
11. George Ritzer (1996) Postmodern Social Theory. 149 p.
12. George Ritzer, J. Michael Ryan (editors). The Concise Encyclopedia of Sociology [1 ed.]. Wiley-Blackwell. 776 pp. 2011.
8. Dal Yong Jin. The Routledge Handbook of Digital Media and Globalization. Routledge, 2021. 315 pp.
9. Maureen C. Minielli, Marta N. Lukacovic, Sergei A. Samoilenko, Michael R. Finch, Deborrah Uecker. Media and Public Relations Research in Post-Socialist Societies. Lexington Books, 2021. 274 pp.
13. Edgar F. Borgatta, Rhonda J. V. Montgomery. Encyclopedia of sociology [Volume 1, 2nd ed. Macmillan Reference USA. 2000. 756 pp.
14. Wright, James D. International encyclopedia of the social & behavioral sciences [Second edition]. Elsevier. 2015.
15. Garrod, Joan; Lawson, Tony. Dictionary of sociology. Routledge;Fitzroy Dearborn. 2001. 273 pp.
16. John Scott. A Dictionary of Sociology 4/e (Oxford Quick Reference) [4 ed.]. OUP Oxford. . 2014. 832 p.
17. Bryan S. Turner. The Cambridge Dictionary of Sociology. Cambridge University Press, 2006. 709 pp.

18. Gordon Marshall (editor). *The concise Oxford dictionary of sociology* [1st publ. ed.]. Oxford University Press, 1994. VIII+573 pp.
19. Saskia Sassen. *A Sociology of Globalization* [1 ed.]. W. W. Norton & Company, 2007. 316 pp.
20. Pal Sourabh. *Image and Sound Processing for Social Media*. Arcler Press. 2023. 248 p.
21. Lam Celia, Raphael Jackie. *Celebrity Bromances: Constructing, Interpreting and Utilising Personas*. Routledge. 2022. 148 p.
22. Jameson Fredric, Esanu Octavian. *Mimesis, Expression, Construction: Fredric Jameson's Seminar on Aesthetic Theory*. Watkins Media. 2024. 605 p.
23. Gaffey John. *The Construction of Truth in Contemporary Media Narratives about Risk*. Routledge. 2021 p.
24. Schirmacher Beate, Mousavi Nafiseh. *Truth Claims Across Media* [1 ed.]. Palgrave Macmillan. 2024. 347 p.
25. Campanella Bruno. *Recognition in the Age of Social Media*. Polity. 2024. 192 p.
26. Kumar Vikas; Mohit Rewari. *Pandemics in the Age of Social Media: Information and Misinformation in Developing Nations*. Routledge. 2024. 210 p.

Базова

1. Бурдьє П., Вакан Л. Рефлексивна соціологія. Частина II: Чиказький воркшоп. Київ : Медуза, 2015. 224 с.
2. Скокова Л. Сучасні дослідження культурних практик: гомологія vs гетерологія // Мінливості культури: соціологічні проєкції / За ред. Н. Костенко. Київ : Інститут соціології НАН України, 2015. С. 76– 111.
3. Танчер В., Скокова Л. Культуральна соціологія: «сильна програма» досліджень смислів соціального життя. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2009. № 4. С. 19–42.
4. Bennett T. The Work of Culture. *Cultural Sociology*. 2007. Vol. 1. P. 31–47.
5. Engelstad F. Culture and power. *The SAGE Handbook of Power*. Sage Publications, 2009. P. 210–238.
6. Wagner P. From Interpretation to Civilisation and Back: Analysing the Trajectories of non-European modernities. *European Journal of Social Theory*. 2011. Vol. 14. P. 89–106.
7. Lizardo O. How Cultural Tastes Shape Personal Networks. [Електронний ресурс] / J.Habermas. Режим доступу: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.136.2051&rep=rep1&type=pdf>
8. Meyers T. Alain Ehrenberg's The Weariness of the Self. *Somatosphere*. 2010. Available at: <http://somatosphere.net/2010/01/alain-ehrenbergs-weariness-of-self.html>
9. Omar Lizardo How Cultural Tastes Shape Personal Networks // *AMERICAN SOCIOLOGICAL REVIEW*, 2006, VOL. 71 (October:778–807). pp. 778-807.
10. Honneth Axel *The I in We: Studies in the Theory of Recognition*. Translated by Joseph Ganahl, Polity Press, Cambridge, 2012. 240 pp.

11. Judith Butler, Ernesto Laclau and Slavoj Zizek *Contingency, Hegemony, Universality. Contemporary Dialogues on the Left*. London-New York, Verso, 2000. 329 pp.
12. Джудіт Батлер “Гендерний клопіт – Фемінізм та Підрив Тожсамості” <http://www.twirpx.com/file/575390/>
13. Leroux Robert, Thierry Martin, Stephen Turner. *The Future of Sociology: Ideology or Objective Social Science?* Routledge. 2022. 230 p.
14. Kono Shintaro, Anju Beniwal, Priyanka Baweja, Karl Spracklen. *Positive Sociology of Leisure: Contemporary Perspectives* [1st ed.]. Springer International Publishing;Palgrave Macmillan. 2020. XXI+369 p.
15. Ransome Paul. *Sociology and the Future of Work: Contemporary Discourses and Debates*. Routledge. 2019. 297 p.
16. Hunter Marcus Anthony (editor). *The New Black Sociologists: Historical and Contemporary Perspectives* [ebk ed.]. Routledge (Taylor & Francis). 2018. 266 p.
17. Abrutyn Seth (eds.). *Handbooks of Sociology and Social Research. Handbook of Contemporary Sociological Theory* [1 ed.]. Springer International Publishing. 2016. XVIII+578 p.
18. Walsh Philip. *Arendt Contra Sociology: Theory, Society and Its Science*. Ashgate. 2015. 174 p.
19. Christiano Kevin J., William H. Swatos Jr., Peter Kivisto. *Sociology of Religion: Contemporary Developments* [3 ed.]. Rowman & Littlefield Publishers. 2015. 410 p.
20. Brooks Rachel, Mark McCormack, Kalwant Bhopal (eds.). *Contemporary Debates in the Sociology of Education*. Palgrave Macmillan UK. 2013. 252 p.
21. Scambler Graham (ed.). *Contemporary Theorists for Medical Sociology*. Routledge. 2012. 217 p.
22. Nash Kate *Contemporary Political Sociology: Globalization, Politics and Power, Second Edition* [2 ed.]. 2010. 304 p.
23. Flanagan Kieran. *A Sociology of Seeking: Portents of Belief*. Routledge. 2023. 308 p.
24. Longhofer Wesley (editor), Winchester Daniel (editor). *Social Theory Re-Wired: New Connections to Classical and Contemporary Perspectives* [3 ed.]. Routledge. 2023. 514 p.
25. Leroux Robert, Martin Thierry, Turner Stephen. *The Future of Sociology: Ideology or Objective Social Science?* Routledge. 2022. 230 p.
26. Hunter Marcus Anthony (editor). *The New Black Sociologists: Historical and Contemporary Perspectives* [ebk ed.]. Routledge (Taylor & Francis). 2018. 266 p.

Допоміжна

1. Бурдьє П. *Практичний глузд*. Київ : Український Центр духовної культури, 2003. 503 с.
2. Ручка А.О. *Субкультурна варіативність українського соціуму*. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2010 (наук. співред. і співавт.).

3. Сорока Ю. Культурні механізми влади: поняття та види // Вісник Одеського національного університету. Сер. : Соціологія і політичні науки. Збірник наукових праць. Т. 18, вип. 3 (19). 2013. С.130–137.
4. Arnason J. The Cultural Turn and The Civilisation Approach. *European Journal of Social Theory*. 2010. Vol. 13. P. 67–82.
5. Bennett T. Culture, Class, Distinction / T. Bennett, M. Savage ... London, New York : Routledge, 2009.
6. Guggenheim M., Potthast J. Symmetrical Twins: In the Relationship between Actor-Network Theory and the Sociology of Critical capacity. *European Journal of Social Theory*. 2012. Vol. 15. P. 157–178.
7. Jin H. British Cultural Studies, Active Audiences and Status of Cultural Theory: An Interview with David Morley. *Theory, Culture and Society*. 2011. Vol. 28. P. 124–144.
8. Beyond the binary : reconstructing cultural identity in a multicultural context / ed. by Timothy B. Powell. Ruygers University Press, 1999. 294 p.
9. Benhabib S. The claims of culture. Princeton university press, 2002. 245 p.
10. Woolgar S. Reconstructing Man and Machine: A Note on Sociological Critiques of Cognitivism. Bijker. *The Social Construction of Technological Systems*. London : The MIT Press, 1993. P. 311–328.
11. Callon M. Society in the Making: The Study of Technology as a Tool for Sociological Analysis. *The Social Construction of Technological Systems*. London : The MIT Press, 1993. P. 83–105.
12. Falk W. The Decomposition of Sociology. Irving Louis Horowitz. *Journal of Sociology & Social Welfare*. Volume 22. Issue 3. September. Article 11. May 2015.
13. Jon Elster. Social Norms and Economic Theory. *The Journal of Economic Perspectives*, Fall 1989, v.3, no.4, p.89–117.
14. Steven Lukes and W. G. Runciman Relativism: Cognitive and Moral. <http://www.jstor.org/stable/4106865> .
15. Weber B. Laclau and Žižek On Democracy and Populist Reason. *International Journal of Zizek Studies*. Volume Five, Number One
16. Inside Organized Racism: Women in the Hate Movement. Kathleen M. Blee. Berkeley: University of California Press, 2002; 272 pages
17. Why Deregulate Labour Markets? Edited by Gwsta Esping-Andersen and Marino Regini. Oxford: Oxford University Press, 2000. Pp. xv□357.
18. Ilnytskyi Denys Universities in the global knowledge economy: the eclectic paradigm* // *International Economic Policy*. 2015. № 1 (22). pp. 121-154.
19. Pietro Castelli Gattinara. Recensione. Ernesto Laclau, *The Rhetorical Foundations of Society*. Verso 2014. *Tropi del pensiero: retorica e filosofia*. N. 17. 2015 (I). pp. 445-449.
20. Maidan M. Honneth A. The Pathologies of Individual Freedom: Hegel's Social Theory. Princeton, NJ: Princeton University Press 2010. 95 pages. *Philosophy in Review XXXII* (2012), no. 3
21. Loet Leydesdorff The Knowledge-Based Economy: Modeled, Measured, Simulated. Universal Publisher Boca Raton, 2006. 380 pp.

22. Loet Leydesdorff The Knowledge-Based Economy and the Triple Helix Model. Available at: www.leydesdorff.net/arist09/
23. Anthony Bebbington Capitals and capabilities. A framework for analysing peasant viability, rural livelihoods and poverty in the Andes // http://www.start.org/Program/advanced_institute3_web/download/Bebbington.pdf
24. John Holloway From Scream of Refusal to Scream of Power: The Centrality of Work // OPEN MARXISM. Edited by Werner Bonefeld, Richard Gunn, John Holloway and Kosmas Psychopedis. Pluto Press LONDON. ANN ARBOR MI. pp. 155-181.
25. Connerton Paul How Modernity Forgets // <http://www.litmir.info/bd/?b=389443>
26. Bryan Hogeveen. David Garland. The Culture of Control: Crime and Social Order in Contemporary Society. University of Chicago Press, 2001, 320 pp. *Canadian Journal of Sociology Online*. March – April. 2003.
27. Jennifer Lee and Frank D. Bean The Diversity Paradox: Immigration and the Colour Line in Twenty-First Century America. New York: Russell Sage Foundation, 2010.
28. Szokolczai Arpad. Novels and the Sociology of the Contemporary. Routledge. 2016. 387 p.
29. Rattansi Ali. Bauman and contemporary sociology: A critical analysis [1 ed.]. Manchester University Press. 2017. 344 p.
30. Peter Evans Is an Alternative Globalization Possible? *POLITICS & SOCIETY*, Vol. 36 No.2, June 2008 pp. 271-305.